

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne obchodnej spoločnosti **H. S., a. s.**, so sídlom N., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou **S., s. r. o.**, so sídlom M., IČO: X., proti žalovanému **Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky**, so sídlom Nová ulica 13, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a postupu správneho orgánu č. I/224/144-564/2010/990920-r z 01. marca 2010, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, č. k. 15S/17/2010-73 z 30. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre, č. k. 15S/17/2010-73 z 30. novembra 2010 v napadnutej časti **z m e ň u j e** tak, že žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyňi náhradu trov prvostupňového konania v sume 300,56 eura na účet spoločnosti S. s. r. o., vedený v T. a. s., číslo účtu X. do troch dní.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania v sume 78,75 eura na účet spoločnosti S. s. r. o., vedený v T. a. s., číslo účtu X. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením krajský súd podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) s poukazom na § 250h ods. 2 veta pred bodkočiarkou OSP zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a postupu správneho orgánu č. I/224/144-564/2010/990920-r z 01. marca 2010, nakoľko žalobkyňa prípisom doručeným krajskému súdu dňa 30.11.2010 oznámila, že berie svoj návrh v celom rozsahu späť a žiadala konanie zastaviť. Dôvodom spät'vzatia žaloby bola skutočnosť, že Ministerstvo

financií rozhodnutím č. MF/23639/11/2010-73 z 11. októbra 2010 zrušilo žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátilo na ďalšie konanie (§ 53 ods. 3 zákona SRN č. 511/1992 Zb.).

Zároveň krajský súd rozhodol o vrátení súdneho poplatku v sume 59,37 eura a žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

O náhrade trov konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 250h OSP s odôvodnením, že žalovanému v tomto konaní žiadne trovy nevznikli a ani si ich neuplatnil.

Uvedený rozsudok krajského súdu v časti náhrady trov konania napadla žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolaním namietajúc nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, keďže aplikáciou špeciálneho ustanovenia § 250h ods. 2 OSP súd vylúčil použitie všeobecných ustanovení OSP o náhrade trov konania.

Namietala, že podľa názoru súdu je Krajský súd v Nitre oprávnený rozhodnúť iba o trovách konania žalovaného, ktoré mu vznikli do okamihu späťvzatia návrhu na začatie konania a nie o trovách žalobcu. Takéto posúdenie súdu je v rozpore s ustanovením § 246c ods. 1 OSP, podľa ktorého *„pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti (pozn. V. časti), sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.“*

Podľa žalobkyne Krajský súd v Nitre mal zohľadniť pri svojom rozhodovaní ustanovenie § 246c OSP a žalobcovi náhradu trov konania žalovaným priznať podľa všeobecných ustanovení OSP, keďže ich svojim konaním zavinil žalovaný.

Na základe vyššie uvedeného žiadala Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby uznesenie Krajského súdu v Nitre o zastavení konania v časti o trovách konania zmenil a priznal žalobkyni trovy konania v nasledovnej výške:

- dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava vecí, podanie žaloby) vo výške 240,46 eura a DPH 45,68 eura, ako aj režijný paušál vo výške 14,42 eura,
- jeden úkon právnej služby za prípravu odvolania voči uzneseniu o zastavení konania (konkrétne voči výroku o náhrade trov konania) vo výške 60,12 eura a DPH 11,42 eura, ako aj paušál vo výške 7,21 eura.

Trovy konania spolu vo výške 379,31 eura žiadala poukázať na číslo účtu právneho zástupcu X. vedený v T. a. s..

Žalovaný odvolací návrh nepodal, ani sa k odvolaniu žalobkyne, ktoré prevzal dňa 03.02.2011, nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) po prejednaní veci v rozsahu napadnutom odvolaním bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

Vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 veta druhá OSP, v zmysle ktorého opravný prostriedok podľa piatej časti OSP je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti, a ustanovení § 250k OSP, ktoré osobitne upravuje náhradu trov konania v správnom súdnictve, možnosť podať odvolanie zakotvená nie je, najvyšší súd sa v prvom rade zaoberal prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu o náhrade trov konania.

Správne súdnictvo upravené v piatej časti OSP v ustanovení § 250k a § 250h ods. 2 za bodkočiarkou rieši otázku náhrady trov konania, avšak nerieši rozhodovanie o trovách konania pri podanom odvolaní voči prvostupňovému súdnemu rozhodnutiu. Na uvedenú situáciu sa v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá OSP, preto možno primerane použiť ustanovenia tretej časti a štvrtej časti OSP. Keďže podľa OSP je odvolanie zásadne prípustné, s výnimkami v zákone presne stanovenými, medzi ktorými sa odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania nenachádza a ustanovenie § 250ja ods. 1 a 2 OSP upravuje iba prípustnosť odvolania pri rozhodovaní vo veci samej, v predmetnom prípade odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania prvostupňového súdneho rozhodnutia treba pripustiť vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 OSP, § 201 OSP a § 202 OSP.

Podľa § 250h ods. 2 OSP až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trovy konania, rozhodne súd o ich náhrade.

Citované zákonné ustanovenie upravuje výnimočné priznanie náhrady trov konania žalovanému pre prípad späťvzatia žaloby, a to trov, ktoré žalovaný vynaložil po tom, čo žalobca podal žalobu. Predpoklady uvedené v tomto ustanovení nemajú spoločné znaky s § 250k ods. 1 OSP, ktoré sa viažu na výsledok, resp. úspech v konaní a v zmysle ktorého nemožno náhradu trov konania priznať nikomu inému iba úspešnému žalobcovi. Rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou bude prichádzať do úvahy najmä v prípade neodôvodnených žalôb a je výnimkou zo zásady, že v správnom súdnictve nemožno priznať náhradu trov konania úspešnému žalovanému, nakoľko to ustanovenie § 250k ods. 1 OSP v zásade vylučuje.

Aj v správnom súdnictve však žalobca môže vziať žalobu späť z dôvodov, ktoré neznamenajú neúspech, ale sú v príčinnej súvislosti s legalizáciou postupu a rozhodovania správneho orgánu (napr. v dôsledku autoremedúry alebo ako v danej veci v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia ústredným orgánom štátnej správy v mimo odvolacom konaní).

Zo zákona nevyplýva jednoznačne, či súd v tomto prípade môže aplikovať ustanovenia upravujúce náhradu trov konania v tretej časti OSP alebo má aplikovať iba ustanovenie § 250h ods. 2 OSP, ktoré nasvedčuje tomu, že bez zreteľa na ďalšie v prípade späťvzatia žaloby, treba žalovanému vždy priznať náhradu trov konania, ktoré vynaložil.

Vychádzajúc z účelu zákonnej úpravy náhrady trov konania, systematickej súvislosti ako aj požiadavky ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky) ako aj zo zásady, že všetky štátne orgány majú ústavou určenú povinnosť uplatňovať právnu normu v súlade s ústavou, pričom zo zásady ústavne konformného výkladu vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb (pozri k tomu bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. PL. ÚS 15/98, sp. zn. III. ÚS 341/07, či sp. zn. II. ÚS 148/06), podľa názoru najvyššieho súdu treba v danom prípade aplikovať zodpovednosť za procesné zavinenie na zastavení konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Pri posudzovaní trov konania v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 veta prvá OSP je všeobecný súd povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Zákon ustanovuje len jeden druh prípadov zastavenia konania

pre späťvzatie žaloby, ku ktorému došlo pre správanie odporcu, pričom žaloba bola podaná dôvodne, čo zakladá právo žalobcu na náhradu trov zastaveného konania.

V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu nebolo sporné, že žalobkyňa vzala žalobu späť v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia v mimo odvolacom konaní z dôvodu, že správca dane nepostupoval pri určení výšky dane za požičiavanie zariadení na základe zmlúv o výpožičke v súlade so zákonom o dani z pridanej hodnoty, keď platiteľ dane (žalovaná) použil prijaté zdaniteľné plnenia na účely svojho podnikania, nepoužil ich na osobnú spotrebu alebo spotrebu zamestnancov alebo na ďalší iný účel ako na podnikanie a neporušil ustanovenie § 9 ods. 2 zákona o dani z pridanej hodnoty.

Späťvzatie žaloby z uvedeného dôvodu malo teda za následok zastavenie konania a v tomto dôvode spočíva i zodpovednosť za zavinenie žalovaného v zmysle § 146 ods. 2 druhá veta OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

V danej veci žalobcovia v konaní pred súdom úspech mali a z tohto úspechu im vyplýva aj právo na náhradu účelne vynaložených trov preskúmvacieho konania v zmysle zhora uvedených zákonných ustanovení.

Najvyšší súd má za to, že v prejednávanej veci krajský súd pochybil, keď žalobkyni náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 250h od. 2 OSP nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 220 OSP rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov prvostupňového konania zmenil tak, že žalobkyni priznal náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 veta druhá OSP a § 151 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia 06. apríla 2010 a podanie žaloby 26.04.2010, 1 úkon á 120,23 eura + 19 % DPH + 2 x režijný paušál á 7,21 eura, t. j. 240,46 eura + 45,68 eura + 14,42 eura, spolu 300,56 eura, to všetko podľa § 11ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a/ a c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom do 31.05.2010.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a priznal v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni ich náhradu za jeden úkon právnej služby – podanie odvolania v časti náhrady trov konania 22.12.2010 v sume 60,12 eura + 1 x režijný paušál á 7,21 eura + 19 % DPH, ako ho žiadala žalobkyňa v sume 11,42 eura (správne malo byť 12,80 eura), spolu trovy odvolacieho konania vo výške 78,75 eura (§ 11 ods. 4, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01.06.2010.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. marca 2011

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková